

X. évf. ... széknek

Sátoraljaujhely, 1930. február 25.

DEBRECZENI KIR. ÜGYÉSZSÉG

Erkezett 1930. FEB. 28.

Szerkesztő és
kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely
Vármegyeház
II. udvar, 1. emelet.

ZEMPLÉNI GAZDA

Megjelenik min-
den hó 5. és 20-án
Előfizetési ár:
Egy évre 4 pengő
Hirdetések
díjszabás szerint dr.

MEZŐ- ÉS SZŐLŐGAZDASÁGI SZAKI AP

Főszerkesztő:

Dr. báró WALDBOTT FRIGYES
alelnök.

A Zemplénavarmegyei Gazdasági
Egyesület hivatalos közlönye.

Felelős szerkesztő:
ILLÉSHÁZY ENDRE
ügyvezető titkár

Egyesületi élet.

Felhívás

a Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesület tagjaihoz!

Egyesületünk, okulva a múltban elért eredményeken, munkásságát elsősorban a szakosztályokban kívánja kifejteni.

Igazgató-választmányunk első helyen az Egyesület adminisztratív ügyeivel foglalkozik, a szakkérdések megvitatását a szakosztályok hatáskörébe utalta s magának csak azon jogot tartotta fenn, hogy az osztályok határozatait felülbírálja s azoknak végrehajtásával az elnökséget megbizsa.

Egyesületünknek négy ilyen szakosztálya van, nevezetesen:

1. a Mezőgazdasági szakosztály. Elnöke: dr. Báró Waldbott Frigyes,

2. a Szőlészeti és Borászati szakosztály. Elnöke: id. Csajka Endre kormányfőtanácsos,

3. Baromfityénészeti Szakosztály. Elnöke: dr. Szén József esperes-plébános,

4. Gyümölcsészeti Szakosztály. Elnöke: dr. Mizsák József vármegyei főjegyző.

Az Egyesület tagjai szabadon választhatják meg, hogy melyik szakosztályban kívánnak működni. És mert Egyesületünk már a közel jövőben fokozottabb működést kíván kifejteni: felkérjük az Egyesület t. tagjait, sziveskedjenek Egyesületünk titkáránál lehetőleg 14 napon belül bejelenteni, hogy melyik szakosztályba kívánnak beiratkozni.

Ez alkalomból, tekintettel arra, hogy az egyesületi tagdíj január 15-én váltott esedékessé, felkérjük az Egyesület tagjait, hogy tagdíj tartozásukat az Egyesület címére (Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesület Sátoraljaujhely) beküldeni sziveskedjenek.

Erre nézve itt közöljük alapszabályaink 11. és 12. szakaszait.

11. §. A tagdíjak a következőleg állapítottak meg:

- 30 holdon aluli kisgazdák, 5 holdon aluli szőlősgazdák, alsóbb gazdasági szakiskolát végzett gazdasági alkalmazottak, tanítók 2 pengőt;
- 30—100 holdas mezőgazdák és földbérlek, 5—10 holdas szőlőbirtokosok, gazdasági akadémiát végzett gazdasági alkalmazottak, lelkészek, 1000 lélekszám alatti községek, szövetkezetek 5 pengőt;
- 100—500 holdas középbirtokosok és bérlek, 10 holdnál többel bíró szőlőbirtokosok, 1000 lélekszámnál nagyobb községek 10 pengőt;
- 500 holdon felüli nagybirtokosok és nagybérlek évi 20 pengőt fizetnek tagdíj fejében.

12. §. A tagdíj az év január hó 15-én válik esedékessé; azon tagoktól, akik a jelzett határidőre nem fizetnek, a tagdíj a sátoraljaujhelyi járásbiróság útján hajtatik be.

Hazafias üdvözléssel:

Illésházy Endre
kir. gazd. tanácsos,
egy. titkár.

dr. báró Waldbott Frigyes
egy. ügyv. alelnök.

34/1930. szám.

Kedvezményes utazás a mezőgazdasági kiállításra.

A kereskedelemügyi minisztérium az OMGE kérésére a március hó 20—25. napjain tartandó mezőgazdasági kiállítás és vásár megtekintésére felutazó közönség részére 50%-os kedvezményt biztosított a M. Kir. Államvasutakon és az annak kezelésében lévő helyi érdekű vasutakon. Ugyanezt a kedvezményt megadta a Duna-Száva-Adria Vasutársaság (Déli Vasut), a Szeged-Csanádi Vasut

a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasut, a Mohács-Pécsi Vasut, valamint a Nyiregyházavidéki Kisvasutak is. Megadták továbbá ezt az utazási kedvezményt a hazai dunahajózási vállalatok: a Meffer és a D. G. T. is. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány kiállítását az OMGE mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságától (Budapest, IX. Köztelek ucca 8.) kell kérni, de beszerezhetők ezek az igazolványok a mezőgazdasági kamarák, gazdakörök, szövetkezetek stb. útján is.

A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány a Budapestre utazásra március 14-től 24-ig, a visszautazásra március 20-tól március 31-ig érvényes és használható; bármelyik kocsiosztályban feljogosít az 50%-os kedvezményre.

Sátoraljaujhely, 1930. február 5.

Zemplénavarmegyei Gazd. Egyesület.

Mezőgazdasági rovat

Rovatvezető: **dr. báró Waldbott Frigyes**

a Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesület mezőgazdasági osztályának elnöke.

Mit termeljünk buza helyett?*

— Folytatás. —

Írta: Nyomárkay István okl. gazda.

Egymillió kat. holdra becsülik Magyarországnak azon buzatermő területeit, amelyeken másodrendű buza terem és amelyen a termelés átszervezése kívánatos volna. Természetesen ennek az átszervezésnek csak akkor van értelme, ha az új termékek jobban értékesíthetők illetve exportálhatók, mint a másodrendű buza.

Sajnos a magyar mezőgazdaságnak az a főhibája, hogy áruai a külföldi kereskedelmi szabályoknak és követelményeinek nagyon ritkán felelnek meg. Egész Európa tulprodukción van és éppen ezért ma csak elsőrendű minőségű áruknak van jövője.

Hogy erre a kérdésre reávilágítsak, pár példát fogok felhozni:

A háború alatt, amikor befejeződött a magyar buza kiszorításának utolsó fejezete, mikor az angol, francia, olasz vevőközönségnek még az emlékéből is kitörölték a magyar lisztet, ugyanakkor kezdő-

dött a magyar lucerna és lóhere diadalutja. 1915—17. között terjedő időben a „Svalöfi“ kísérleti állomás kimutatta azt, hogy az északnémet, dán, norvég, svéd, lengyel és északfrancia országokban a magyar lucerna messze felülmúlja összes versenytársait.

A háború utáni években megindult a kereslet főképpen a magyar lucerna iránt és már az első szállítmányok után a legsúlyosabb panaszok merültek fel. Éppen ezért a külkereskedelem igen óvatosan jár el a magyar árukkal szemben és kiköti 1. hogy az áru magyar földön termelt legyen (utántermés nem jó). 2. abszolút arankamentes legyen úgy a kis, mint a nagy arankával szemben, 3. a lucernánál a lóheretartalom $\frac{1}{2}\%$ -nál nagyobb nem lehet, 4. 2% a legmagasabb megengedhető gyommag tartalom (egy gyommag fajta legfeljebb $\frac{1}{2}\%$ lehet), 5. 95—96%-os tisztasági fokot és elsőrendű csiraképeséget kívánnak meg.

Könnyen megérthetjük ezekből, hogy miért van a nyers és a kitisztított, fenti követelményeknek megfelelő, ólomzárolt áru között sokszor 60—100 pengő árdifferencia.

A jó magyar nyersáru leggyakrabban 75—80% tisztasági fokot mutat. Hangsúlyozzuk, hogy a fenti követelményeknek megfelelő magyar származású lucerna és lóheremag nagyon keresett cikk nyugaton, ebből következik, hogy lucernamag termelésünket lényegesen emelhetjük még. Ehez azonban szükséges, hogy francia, olasz és egyéb dél-európai vetőmaggal területeinket be ne fertőzzük (sajnos az utóbbi időben igen sok ilyen hamisítás volt) és már a szántóföldi arankamentességre, valamint magtábláink gyomtisztaságára igen nagy súlyt fektessünk.

Somogy és Zala vármegyékben nagyon nagy jelentősége van a biborheremag termelésnek. Amerika korlátlan mennyiségeket vásárol Európától, mert hiszen egész Európában csak Délfranciaországban és nálunk van biborheremag termelés. Magtermelése könnyű és kiadós, de a magyar áru ellen az amerikaiaknak az az állandó kifogásuk, hogy rengeteg benne a törött és a repedezett mag, sőt a látszólag ép magvaknak is nagy százalékban törött a csirájuk.

Ennek oka az, hogy közönséges lóherefejtő cséplőgépen csépelik a lóherénél jelentékenyen nagyobb biborheremagot. Szakembereink befolyására legutóbb a Hoffer-Schranz-Clayton-Schuttleworth gyár biborheremag fejtő dobokat készített, és az ilyen módon kicsépelte és Amerikába kiszállított magvak átvétele után nyomban jöttek az

* L. a „Zempléni Gazda“ ezévi 2. számát.

amerikai levelek, hogy ilyen árut bármikor korlátlan mennyiségben vesznek.

Nagy jelentősége van az őszi mezei borsótermelésnek is, mert Északamerikában igen keresett cikk.

A fehérhere termelésünk is megsokszorozható. Tiszta fehérheremag kevés van Európában és nagyon keresett cikk. Az újabban elinduló „zöld mező” mozgalom élénken propagálja a füves keverékeket s így a fehérheremag fogyasztása lényegesen emelkedett. Kikölik azonban, hogy svédherementes legyen.

Szöszös bükköny, újabban a Pannon-bükkönymag is, könnyen eladható.

Nagy jelentősége van a korai és fehérbab termelésnek (pl. székesfehérvári, csongrádi és fürjbabnak). Keresik a „középanna” babot, mely színes babfajta. Sajnos, nálunk ezekből kevés kapható és nem homogén tételekben és éppen ezért az össze-vissza termelt babkeverékeink nyakunkon maradnak.

Az utóbbi öt esztendőben nagyon fellendült a főzöborsó termelése. Angol cégek nagy mennyiségben termeltetnek nálunk express borsókat, sajnos a magyar borsók nagymérvű zsizsikessége legfőbb akadálya annak, hogy az Alföldön is elterjedjen a borsótermelés. (Érdemes volna a Hegyközben megpróbálni a termelését.)

Megjelölünk még néhány olyan árut, melyek még igen jól értékesíthetők, de mindegyik bizonyos kikötéshez van kötve. Pl. napraforgó (de csak a fehér), köles (csak a fehér), tökmag (nagyszemű), fűmagvak (angol perje, olasz perje, réti csenkesz, francia zab, arany zab, csomós ebir). Igen nagy súlyt fektetnek a tisztaságra és a kitűnő csirázóképességre.

Ezekből láthatjuk, hogy a tömegárak értékesítésének ideje elmúlt. Mi Argentína és Kanada ösztérületeinek tömegáruival nem versenyezhetünk. A magyar klímának megfelelő, speciális kitűnő minőségű, kész — nem nyers — áruké a jövő. Ehez azonban a magyar gazdának lelki átalakulása szükséges elsősorban.

Déldunántulon Lenti környéke igen megfelelő fűmagvak termesztésére, Somogy és Zala lóhere és biborhere termesztésre. A többi dunántuli megyékben az összes fent megjelölt termények termesztelők nagyban. Az Alföldön nagy jelentősége van a lucernának.

Az alföldi gazdálkodásunk fő hibája a helytelen vetésforgó, túltengő gabonaterületek, sok szalma és kevés jó takarmány. A takarmány terü-

letek, elsősorban a lucerna megsokszorozásával egycsapásra fellendülne az állattenyésztés, nagyobb lenne a trágyatermelés, csökkene a talajok kiszárolása. Ez olyan átszervezés, mely pénzbe sem kerül.

Köztudomásu, hogy a lucerna a vetésén és csekély ápolási munkáin kívül alig igényel munkát és egy kat. hold széna termése tetemes összeget tesz ki. Bátran állíthatjuk, hogy az alföldi lucernamag termelésnek igen nagy jövője van akkor, ha az áru a fenti követelményeknek mindig és mindenkor megfelel.

Természetesen egy ilyen kisebb cikk keretén belül nem lehet szisztematikusan letárgyalni azokat az összes tényezőket, amelyek egy ilyen kérdésnél közrejátszanak. Céлом csak az volt, hogy rámutassak arra az útra, melyen haladva feltétlenül enyhíteni lehet a mai súlyos válságot. Mégegyszer hangsúlyozom, hogy irányelvként ki lehet tűzni:

A buzatermelés visszaszorítása a takarmányterületek javára és speciális magvak termelése.

Szőlőgazdasági rovat.

Felhívás

az Országos Mezőgazdasági Kiállításon rendezendő borkiállításra és borkóstolóra.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete folyó évben március hó 20—25 ig borkóstolóval összekötött borkiállítást rendez az Országos Mezőgazdasági Kiállítás területén, amire ezuton hívja fel a t. Szőlőbirtokosok figyelmét.

A kiállításon való részvétel feltételei a következők:

1. A kiállításon részt vehet minden magyarországi szőlőbirtokos.
2. Minden Borfajtából 4 (négy) 1 literes, vagy 4 (négy) 0.7 literes, illetőleg Tokajhegyaljáról 4 (négy) $\frac{1}{2}$ literes bor küldendő be. Ezekből egy palack bírálatra, a többi pedig a kiállításra, illetőleg a borkóstolóra díjmentesen az egyesület tulajdonában marad. 1 literes palack az asztali, 0.7 literes a peccsenye- és finom borokra értendő.
3. A részvételi díj 3 fajtaig 10 (tiz) pengő, 5 fajtaig 15 (tizenöt) pengő, míg ezen felül 20 (husz) pengő, amely díj a jelentkezéssel egyidejűleg küldendő be az egyesület pénztárába.
4. A jelentkezés végső határideje február hó 22-ike. A kiállításra szánt borok az Országos Me-

zögzazdasági Kiállítás és Vásár rendező-bizottsága címére, Budapest, X., Alsópályaudvar, Iparvágány címre küldendő.

Figyelmeztetések :

1. A borok tiszták és hibátlanok legyenek.
2. Palackok címkével és kupakkal ellátva kerüljenek a kiállításra. A címkén a bor származási helye, fajtája, évjárata és lehetőleg szesz tartalma feltüntetendő. Ugyancsak a címkén szerepeljen a termelő neve és a borvidék is.
3. Azok a bortermelők, akik boraikat még nem Malligandoztatták, fajonkint 1 pengőt küldjenek be fokolási díj fejében.
4. Nagyobb palackáru kimérésére, illetőleg eladására az egyesület a készkiadásokon és adókon felül 10% kimérési jutalékot számít fel.
5. Az eladandó borok készletét minden fajtából jelezni kell, ugyancsak lehetőleg az eladási árakat is ab pince vagy ab vagonba rakva.
6. Hegyközségek, erkölcsi testületek stb. csoportos kiállítására nézve külön megbeszélések szükségesek.

Felkéretnek azon szőlőbirtokosok, akik, mint a múlt évben, több száz palack kimérését, illetőleg eladását kívánják, hogy e szándékukat minél előbb bejelenteni kegyeskedjenek.

Az amerikai alanyvesszők helyes megválasztása.

Oltványszőlő telepítésnél kétségen kívül a legfontosabb az, hogy az ültetendő amerikai alanyvessző helyesen legyen megválasztva. Ha oly alanyvesszőt ültetünk, amely az illető szőlőtalajnak nem felel meg, úgy pénzünk és fáradságunk kárba veszett, mert jóhozamu szőlőt ott sohasem fogunk kapni. Részben tudatlanság, részben pedig lelkiismeretlen szőlővessző- és oltványkereskedők megtévesztő üzérkedése következtében, sok ezernyi hold újjátelepített szőlőt kellett már hazánkban kivágni és újkól betelepíteni; milliókra rug a kár, amelyet bortermelőink ezen újabb filoxszervész által szenvedtek.

Okuljunk tehát a szenvedett káron és fontoljuk meg alaposan, hogy mily alanyvesszővel ujtsuk fel szőlőinket.

A következőkben csak néhány szóval akarjuk megemlíteni, hogy a bel- és külföldi, közel

40 éves tapasztalatok alapján az egyes alanyvesszők mily talajba valók :

Riparia Portalis: csakis dus, fekete vagy vörös, tápanyagokban gazdag, könnyen ki nem száradó, laza és mésztartalommal nem bíró talajba ültetendő.

Rupestris Monticola és Metallica meleg, száraz és köves talajokba való 25% mésztartalomig.

Berlandieri X Riparia Teleki az eddigi több mint 25 éves tapasztalatok szerint minden talajban, mely nem tartalmaz több, mint 50% meszet és amely nem túl nedves, kitűnően tenyészik.

A Riparia X Rupestris fajok közepes minőségű talajokba valók, 25–30% mésztartalomig.

Aramon X Rupestris és Mourvèdre X Rupestris közepkötött és lösz, de meleg feleg fekvésű talajok betelepítésére alkalmas, 35% mésztartalomig. Filoxeraellenállóképességük könnyű és közepkötött talajokban megfelelő.

Chasselas X Berlandieri 41B az 50%-nál több meszet tartalmazó, kimondott krétatalajok alanyvesszeje.

Solonis X Riparia 1616 kitűnő alanyvessző, oly kötött, vizenyős, hideg fekvésű talajok részére, melyek kevés mésztartalommal birnak.

Baromfitenyésztési rovat.

Rovatvezető : dr. Szén József plébános.

Jegyzőkönyv.

Készült Sátorajjaujhelyen, 1930. évi február hó 1-én a Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesület Baromfitenyésztési Osztályának gyűlésében.

Dr. Szén József egyesületi alelnök, az Osztály elnökének elnöklése alatt jelen voltak: báró Waldbott Frigyesné Mária Alice kir. hercegnő, dr. Oláh Istvánné, Komjáthy Oszkárné, dr. Ilykovich Endréné, Benkő Sándorné, Thuránszky László, Komjáthy Gyula, Molnár János, Hrabéczy Kálmán, Göndör Herman, Mészáros Ödön, Kneiszl Emil, Árkosi Mihály László, vitéz Munya György, Pancz Gáborné, Lérig Gyárfás István, Havas Endre, Kiss Sándor, Benkő Sándor és Illésházy Endre egyesületi titkár.

Elnök üdvözli az Osztály megjelent tagjait, a gyűlést megnyitja, a jegyzőkönyv vezetésére Illésházy Endre egy. titkárt kéri fel.

1. Elnök ismerteti azon közgazdasági érdekeket, melyek a baromfitenyésztés minél intenzívebb művelésével járnak.

A magtermelés terén a külföld, főleg Amerika és Kanada oly versenyt támasztott mezőgazdaságunkkal szemben, amely a szem értékesítését illetve oly értékesítését, amely haszonnal is járna, lehetetlenné teszi.

Helyesebben cselekszünk, hogy ha ahelyett, hogy magtermésünket termelési áron alul dobjuk piacra, felhasználjuk baromfitenyésztésünkben, így értékesítjük, mert ezen a téren még mindig megvan az értékesítés lehetősége, még pedig nem megvetendő haszonnal.

A belterjes baromfitenyésztés a legrövidebb idő alatt s a legkisebb befektetéssel megvalósítható. Arra kell azonban ügyelni, hogy a baromfitenyésztést az előttünk immár feltárt, kipróbált modern alapon folytassuk.

Elsősorban feltétlenül el kell tekintenünk a degenerált korcs fajtáktól; e korcs fajták kevés tojáshozamuak s tojásaikkal a külföldi piacokon meg sem jelenhetünk, de le keil mondanunk arról is, hogy e korcs fajtákat kiváló tenyészkakasok útján nemesítjük, mert hisz ez a procedura hosszú, kérdés, ha eredményes lesz-e és kár az idővesztéséért, amikor előttünk van az egész világon már elterjedt, a mi klimánk alatt kitűnően bevált, nagy tojáshozamu két fajta: a Leghorn és a Rhode Island. E két fajtának évi tojáshozama, szemben a magyar korcs baromfi 70—80 drb. hozamával, 150—200 darab 72—74 gramm súlyu tojás.

Ezt a két fajt kell minden áron meghonosítanunk, ami a meglévő telepek útján, a kormány hathatós támogatása mellett 2—3 éven belül megvalósítható.

Arra kell azonban figyelni, nehogy belessünk abba a hibákba, amelyet a múltban elkövettünk azáltal, hogy a tenyészetnél a külső szépségre törekedtünk s ezzel az igazi célt elvesztettük szemeink elől. Nem a külső szépségre, hanem megfelelő szelektálás által arra kell törekednünk, hogy nagyhozamu egyedeket neveljünk.

Illésházy Endre ismerteti azon ténykedést, amelyet a Gazdasági Egyesület az 1929. év folyamán a baromfitenyésztés érdekében kifejtett, eszerint a földművelésügyi kormány hathatós anyagi támogatása mellett közel 2000 drb, a legjobb telepekről beszerzett Rhode Island keltető-tojást osztott ki, majd az ősz folyamán több mint 100 drb tenyészkakast osztott szét tisztviselők és kisgazdák

között teljesen ingyenesen. Ezt a ténykedést a folyó év tavaszán ismét folytatni fogja.

Thuránszky László és Göndör Herman felszólalásaiban azt hangoztatták, hogy a közös eljárás a tojás, a csibék s a tenyészkakasok, illetve jércék közös és jobb értékesítése végett egy közös szövetet kellene létesíteni.

Göndör Herman részleteiben is ismertette egy ily szervezet alappontozatait.

Többen szólottak a fölvetett indítványhoz.

Ehez képest a Baromfitenyésztési Osztály ki-mondotta, hogy ezennel megalakítja a Sátoraljauj-hely és vidéke Baromfitenyésztő és Értékesítő Szövetkezetét, mint a Zemplénnvármegyei Gazdasági Egyesület Baromfitenyésztési Osztályának tagját.

A Szövetkezetbe azonnal beléptek: báró Waldbott Frigyesné, dr. Oláh Istvánné, Komjáthy Oszkárné, dr. Ilykovichs Endréné, Benkő Sándorné, Thuránszky László, Komjáthy Gyula, Arkosi Mihály László, vitéz Munya György, Pancz Gáborné, Léringi Gyárfás István, Kneiszl Emil, Hrabéczy Kálmán, Mészáros Ödön, Kiss Sándor és Göndör Herman.

A Szövetkezet ügyvezetésére Göndör Herman városi állatorvos kéretett fel.

A tárgysorozat ezzel kimerítettvén, az elnök a gyűlést berekeszti.

Kmf.

Jegyzette:

Illésházy Endre
e. titkár.

Dr. Szén József
a gyűlés elnöke

A „Zempléni Gazda“

jelenleg vármegyénk legelterjedtebb, legtöbb példány számban megjelenő lapja. Ezért

Hirdessünk a

„Zempléni Gazda“-ban

Gyümölcsészeti rovat.

Rovatvezető: gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné.

Hangyákat pusztító madarak.

Irta: Dr. Keller Oszkár gazd. akadémiai rendes tanár.

A hangyák kártékonyága minden gazda és kertészkedő előtt ismeretes. Nem is szólva arról a kellemetlenségükről, hogy a lakásban, a falban, a faalkotórészekben meneteket készítenek és bepiszkítanak minden ételneműt, szőlőben és kertben, főképen a gyümölcsösben kártételük különösen érezhető. A gyümölcsösökben megrágják az érett és félérett gyümölcsöt, a konyha és- virágoskertekben, melegágyakban meglazítják a talajt a növények gyökerei mellett és elősegítik a kártékony levéltetvek szaporodását azáltal, hogy azokat édes nedveikért gondozzák, sőt nem egyszer fészkeikbe is cipelik és ott gondosan ápolják őket. Hasznos rovarvédő madaraink közül különösen a zöld és szürke küllő és a nyaktekercs ellenségei a hangyáknak.

A zöld küllő olajzöld tollú, homályos, alig észrevehető pettyekkel, karminvörös fejtelővel és tarkóval, csikozott farktollakkal. Alsó teste szürkés olajzöld, a him pofatávjának közepe vörös, míg a tojóé fekete. Lábai szürkék, csőre piszkos ólomszürke, szemei fehérek. Hazánkban igen gyakori, különösen lombos, kevert erdőkben, mezőkkel, legelőkkel határos, vén, odvas fákban gazdag erdőrészekben, kertekben, gyümölcsösökben, szőlőkben, ha ilyen helyeken odvas fák gyakoriak. Szigorubb teleken ide-oda kóborol s némelykor ellátogat a méhesekbe is, ahol kopácsolásaival nyugtalanítja a méheket. Falánk, meglehetősen nyugtalan természetű madár, áprilisban faodvakban költ. Sokszor a földre is lemegy és ott ugrálva mozog. Nagy előszeretettel pusztítja a földön a hangyákat és azok bábjaikat. Hosszu, hegyes s ragadós anyaggal bevont nyelve nagy segítségére van a hangyák és azok bábjaiknak elpusztításánál. A kifejlődött hangyákon kívül megeszi a hangyák bábjaikat is. Hosszu nyelvvel összefurkálja a hangyák fészkeit s azután szedi ki azok lakóit. A hangya dombokat még télen sem kiméli, hanem felbontogatja azokat és megeszi ezek lakóit. A hangyákon kívül megeszi a földön és a legkülömbözőbb fákban található egyéb rovarcsaládot, ezek bábját és álcáját. A fák belsejében található rovar vagy annak bábját éles, vésőalakú csőrével szedi ki.

Hasznos rovarirtó munkájáért megérdemli oltalmunkat.

Valamivel kisebbtestű a szürke küllő, amelynek tollai alul szürkék némi zöld árnyalattal. Feje, nyaka hamuszürke, torca világosabb szürkészöld s a hímek vörös homlokfoltja tarkója felé fekete hosszanti foltozású s csőre töve, ugyszintén szemei között fekete sáv húzódik. Az öregek szeme rózsaszínű, míg a fiataloké vörösszürke. A csőr kékesszürke színű, a begye feketés, lábai ólomszürkék. A tojónak a fején nincs vörös folt és háta zöldesszínű. Hazánkban ez is igen gyakori, különösen északkeleten és keleten, míg nyugaton ritkább. Télen-nyáron nálunk van s életmódja többé-kevésbé megegyezik a zöld küllőével. Épen ugy ide-oda kóborol ez is, mint a zöldküllő s ilyenkor felkeresi a szőlőket, kerteket, gyümölcsösöket, ligetes helyeket és a községek, falvak környékén levő utmenti fákat. Hangja vékonyabb és lágyabb a zöld küllőénél. Május második felében tojik s faodvakban található, tojásai kisebbek a zöld küllőénél. A szürke küllő is épen ugy, mint fajrokona a zöld küllő, a legkülönbözőbb káros rovaron kívül, főképen hangyákkal él és épen olyan hasznos madarunk, mint fajrokona.

Nagyon gyakori madara kertjeinknek a pácsirtanagyságu, finomtollu nyaktekercs (*Junco torquilla* L.) Tollainak főszíne szürke, sötétebb rajzolattal, torca agyagszínű keresztbefutó sötét hullámvonalakkal. Lábai szennyes barnássárgák, szeme sárgásbarna, csőre szaruszínű. A him és a tojó színbelileg nem igen különbözik egymástól, a him tarkótollai azonban valamivel hosszabbak s ezeket időnkint fel tudják borzolni. Odvas, vén fákban bővelkedő kertekben, gyümölcsösökben, nagyobb parkokban fészkel. Szeptemberben délre vonul és csak áprilisban jön vissza hozzánk. Nagyobb bejáróju lyukakban, elhagyott harkályfészkekben, fali üregekben, repedésekben áprilisban költ. Repülni nem igen szeret, a földön azonban elég ügyesen mozog. Fejét folytonosan ide-oda mozgatja, nyakát csavargatja, üstökét felborzolja és ezáltal, ugyszintén vércseszerű éles hangjával a legtöbb madarat elriasztja. Tápláléka leginkább hangyákból, azok bábjaiból és más rovarokból kerül ki. A rovarokat hosszu, ragadós nyálkával bevont nyelvvel szedegeti össze. Megeszi ezenkívül a különböző magvakat is. A kert- és gyümölcsösben ez is igen hasznos madár. *(Növényvédelem.)*

Vegyesek.

A méhszurás gyógyító hatása. Utóbbi időben mind több és több komoly tudós és kirérlétező foglalkozott a méhméreg gyógyító hatásával. Az elmúlt esztendőben a „Bienenvater“ vetette fel körkrdés alapjában ezt a problémát. Az egész kérdés komplexumot dr. Kretschy az „Allg. Krankenhaus“ bécsi főorvosa dolgozta fel s kutatásainak eredményéről a berlini méhészeti kongresszuson számolt be. Már az ókorban gyógyító erőt tulajdonítottak a méhszurásnak különösen izületi, csuzos bántalmaknál, de szem-, sziv- és vesebajok gyógyítására is alkalmasnak tartották. Kretschy saját magát is a méhekkal gyógyította ki háboruban szerzett reumájából s ezen felbuzdulva, számos betegének adta vissza a méhek útján egészségét. De fontos szerepe van a méhméregnek abból a szempontból is, hogy a betegséget megállapíthassuk. Reumánál a szurás okozta daganat 1 órán belül elmulik. A fent leirt gyulladás mind olyan

esetben történt, amikor a modern orvostudomány már nem tudott a betegen segíteni. A méhészetnek tehát nem csak szórakoztatás és anyagi haszon az eredménye, hanem testi egészségünk megtartása is. Kívánatos lenne, hogy ne játszaná továbbra is a mezőgazdaságban a hamupipőke szerepét.

Nyitray Géza.

A ZEMPLÉNI GAZDA

HIRDETÉSI DIJAI.

Általában: egy cm. 4 fillér.

Egy egész oldal	400 ☐ cm.	P. 16
Egy fél „	200 ☐ cm.	P. 8
Egy negyed „	100 ☐ cm.	P. 4
Egy nyolcad „	50 ☐ cm.	P. 2
Egy tizenhatod „	25 ☐ cm.	P. 1.20

Keskeny, szalaghirdetés legfőlebb

3 × 23 = 69 cm. à P. 3.00

Allandó, legalább hatszor egymásután feladott hirdetéseknel 30% engedmény.

Felelős kiadó: Illésházy Endre ügyv. titkár.

Szilágyi és Diskant Miskolc

gépgyára és malomépítészete.

Gyárt és szállít:

Szab. fatüzelésű generátorokat,

50% üzemanyag megtakarítás

Gőzekealkatrészeket

bármilyen gyártmányu géphez

Bor- és olajsajtókat

Nyersolaj-motorokat

Malomberendezéseket és munkálatokat

Képviselőt:

Első Magyar Gazd. Gépgyár R. T.

cséplőgépei, vetőgépei, malomfelszerelése és

FORD MOTOR COMP

személy- és teherautójai, traktorjai. Allandó nagy alkatrész raktár és javító üzem

42

Eladó

tiszta faj fehér „Saghorn“

kakasok

Khaki—Campbell

kacsák

és fehér „Virginiai“

pulykák

mind többszörösen díjazott törzsek után.

Báró WALDBOTT KELEMENNÉ

FAJBAROMFI TELEPE

T O L G S V A.

3

Állattartó gazdák!

Életerős, jócsontu, betegségeknek ellenálló állatokat csak úgy nevelhetünk; ha már az anyaállatot is, továbbá az ujszülött és növendéket

PEKK D-vitamin tápporral
takarmányozzuk.

A PEKK olcsó, mert

1 kg. elegendő	{	egy felnőtt sertés 200 napi adagjára, vagy
		egy malac 400—600 napig terjedő " "
		100 tojós baromfi 3 hónapi " "
		egy vemhes tehén vagy kanca 2 hónapi " "
		egy vemhes koca 3 hónapi " "
		egy borju vagy egy csikó 3 hónapi adagjára.

Tehát napi filléres költséggel pengős hasznot hoz!

CHINOIN — UJPEST.

Gyümölcsfák **egyszerűsített** téli permetezés.

Csak egyszer kell permetezni s **megtakaríthatja** a második permetezés költségeit.

Időt, Munkát, Pénzt
takarít.

NOVENDA

Rovar- és gombabeteg-
ségek ellen véd.

Univerzális TÉLI gyümölcs permet.

Egyesíti a gyümölcsfakarbolineum — mézskénlé — SULFAROL hatását.

BORDÓI LÉVEL KEVERHETŐ, ellentétben más gyümölcsfakarbolineummal.

Permetezés ideje: lombhullástól rügyfakadásig bármikor fagymentes napokon.

NOVENDA-permet: 100 liter vízben 8 kg NOVENDA.

NOVENDA-gálic permet: 100 l. vízben 2 kg gálic,

2 kg szalonnás méz, 8 kg NOVENDA.

CHINOIN.

Kérjen ismertetőt.

UJPEST.